

Gradam an Phléaráca '06

Réamonn Ó Mainín (Cathaoirleach Phléaráca) ag bronnadh Gradam na Féile 2006 ar An Athair Eddie Bheartla Ó Conghaile

Comharchumann Forbartha Árann

Níl dabht ar bith ach go bhfuil Comharchumann Forbartha Árann ar cheann de na comharchumainn ghaeltachta is mó a bhfuil dul chun cinn déanta faoi. Tá an eagraíocht i dtiúin le riachtainis an oileáin agus torthaí dearfacha dá mbaint amach go leanúnach. San alt seo, cuireann Kathy Ní Ghoill, bainisteoir an chomharchumainn síos ar an obair atá ar bun acu.

Bunaíodh Comharchumann Forbartha Árann Teo i 1991. Tá páirt lárnach ag an gComharchumann i saol laethúil phobail an oileáin. Cuireann an comharchumann réimse leathan seirbhísí ar fáil, tá líon mór tograí á reachtáil agus tá oifig an chomharchumainn mar a bheadh biúró eolais agus comhairleach don phobal i gcoitinne agus do choistí deonacha an oileáin. Tá ré nua i ndán don chomharchumann anois mar tá an fhoireann díreach tar éis bogadh isteach san Ionad Fiontair nua atá tógtha ag Údarás na Gaeltachta. Chomh maith le hoifig an chomharchumainn, beidh leabharlann, oifig seirbhísí CWP (sláinte) agus dhá aonad fiontair sa bhfoirgneamh nua.

Siad na príomhthograí a bhfuil an comharchumann ag plé leo ná bus an phobail, seirbhís bhreosla, ionad traenála in Eoghanacht, seirbhís thacaíochta riaracháin don naíonra agus d'Árus Rónáin, agus seirbhís chomhairleach don Chomhairle Contae agus don Roinn Gnothaí Pobail, Tuaithe agus Gaeltachta maidir le bóithre agus riachtanais eile infratruchtúir an oileáin. Tá roinnt tograí tábhachtacha nua ar na bacáin. Ina measc sin tá páirc spraoi do ghasúir, tionscnamh pleanála teanga, pumpanna nua breosla don oileán agus naíolann (creche). Tá sé aontaithe le hÚdarás na Gaeltachta athchoiriú mór a dhéanamh ar Ionad Árann, an t-ionad oidhreacht, ar chostas measta €1.2m agus beidh an comharchumann á riaradh i gcomhar leis an OPW nuair a osclofar arís é ag deireadh na bliana seo.

Tá deontas €800,000 ceadaithe don chomharchumann le naíolann a thógáil ag Mainistir agus tá plé ar siúl faoin gconradh faoi láthair. Tá ionad athchúrsála bruscair á riaradh ag an gcomhlacht Timpeallacht na nOileán Teo a bhfuil baint lárnach ag an gcomharchumann leis. Is iontach go deo an difríocht a dhéanann sé don oileán an tseirbhís bhruscair agus athchúrsála seo a bheith ann agus tugann an pobal agus an lucht gnó tacaíocht iomlán dó. Sé an toradh atá air sin ná go bhfuil cúrsaí bruscair agus glaineacht na timpeallachta faoina smacht féin ag pobal an oileáin.

Ionad Fiontair Inis Mór

Bhí baint mhór ag an gcomharchumann leis an bhfeachtas le haghaidh forbairt an chalaphoirt. Tar éis go leor stocaireachta aontaíodh plean forbartha a shásóidh na hiascairí, na báid farantóireachta agus bád lastais agus tá pobal an oileáin an-sásta go bhfuil buiséad €20m fógraithe ag an Aire Eamon Ó Cuív don fhorbairt. Tá muid ag súil go dtosóidh an chéad chéim den obair fhorbartha roimh dheireadh na bliana seo.

Tá fochoiste láidir fuinnimh inathnuaite ag an gComharchumann. Tá clár cuimsitheach leagtha amach acu leis an bpobal a chur ar an eolas faoi bhealaí le fuinneamh a chaomhnú agus a ghiniúint. Ba mhaith leis an gcomharchumann muileann gaoithe a bhunú ar an oileán amach anseo.

Creideann an comharchumann go bhfuil seirbhís leathanbhanda fíor thábhachtach don oileán agus tá go leor stocaireachta déanta ar mhaithe le seirbhís ardluais a fháil. Tá seirbhís theoranta ar fáil faoi láthair ach tá an comharchumann dóchasach go ndéanfar uasghrádú ar an malartán roimh dheireadh na bliana seo agus go mbeidh an lucht gnó agus tithe príobháideacha ar fud an oileáin in ann an tseirbhís thábhachtach seo a fháil an uair sin.

Beidh tús á chur againn go luath le tionscnamh pleanála teanga ar an oileán. Tá an Ghaeilge faoi bhrú mór anseo nós

mar atá ar an mórhír. Tá maoiniú ceadaithe dúinn ag an Roinn Gnothaí Pobail, Tuaithe agus Gaeltachta le Áisitheoir Teanga a fhostú agus beidh an tionscnamh ar bun ar feadh tréimhse trí bliana.

Tá cinneadh déanta ag an gComharchumann an tIonad Fiontair a ainmniú in ómós do dhuine de ghníomhairí móra pobail an oileáin san am atá caite - sin Cóilín Ó hIarnáin (Cóilí Mhaidhc) a fuair bás i 1996. Ionad Fiontair Cholm Ó hIarnáin an t-ainm oifigiúil a bheidh ar an Ionad ina bhfuil lárionad gníomhaíochta an Chomharchumainn.

Tá muid an-dóchasach faoin todhchaí. Faoi thús 2008 tá súil againn go mbeidh Ionad Árann nua-chóirithe, an pháirc spraoi do ghasúir, an naíolann, an tionscnamh pleanála teanga, togra tithíochta sóisialta agus forbairt an chalaphoirt faoi lántseoil nó faoi chonradh.

Sé an mana atá ag an gComharchumann ná "ag breathnú romhainn le misneach!" Siad an fhoireann atá ag an gcomharchumann ná Kathy Ní Ghoill (Bainisteoir), Geraldine Ní Ghoill (Bainisteoir Cúnta), Breda Ní Dhomhnaill (Rúnaí/Riarthóir), Gerry Mullins (Bainisteoir Timpeallacht na nOileán), Correna Doherty (Rúnaí Timpeallacht na nOileán). Bíonn neart oibre le déanamh againn!